

**ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 61-67-01, 61-55-36, 61-36-89,
веб-сайт: ecozakarpat.gov.ua, e-mail: central@ecozakarpat.gov.ua, код ЄДРПОУ 38766364

№ _____

На № _____

від _____

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля))

**Товариство з обмеженою
відповідальністю науково-виробнича
фірма «ОРУС»**

код ЄДРПОУ 19339942

(79069. м. Львів, вул. Шевченка, 317 б.)

(заявник та його адреса)

21.02.2020

(дата видачі)

N 341/02-02

(номер висновку)

201910294735

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

№243/02-02 від 07.02.2020

(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності

з видобування підземних мінеральних вод з ділянки Шутин (дж. №2)
Менчул-Верхньобистрянського родовища для забезпечення сировиною
заводу розливу мінеральних вод

За результатами оцінки впливу на довкілля, здійсненої відповідно до статей 3, 6–7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», планованої діяльності, товариства з обмеженою відповідальністю науково-виробнича фірма «ОРУС» (далі - Тзов НВФ «ОРУС»), з видобування підземних мінеральних вод з ділянки Шутин (дж. №2) Менчул-Верхньобистрянського родовища для забезпечення сировиною заводу розливу мінеральних вод (далі – планована діяльність), встановлено, що:

процедуру оцінки впливу на довкілля планованої діяльності розпочато 30.10.2019 року шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність

(реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля 201910294735) та 24.12.2019 року внесено до Єдиного реєстру звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності (далі – Звіт з ОВД) і оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД;

повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає ОВД, оприлюднено на вебсайті департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської облдержадміністрації, в газетах: «Новини Закарпаття» №45(4853) від 9 листопада 2019 року та «Верховина» № 46(10935) від 9 листопада 2019 року та розміщене на дошках оголошень Верхньобистрянської сільської ради;

з дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність до департаменту 15.11.2019 року надійшли зауваження та пропозиції гр.Канчі М.В. до планованої діяльності обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля;

оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД було оприлюднено на вебсайті департаменту, опубліковано в газетах: «Новини Закарпаття» №49(4857) від 7 грудня 2019 року, «Новини Закарпаття» №50 (4858) від 14 грудня 2019 року та «Верховина» № 50(10939) від 7 грудня 2019 року, «Верховина» № 51(10939) від 14 грудня 2019 року, розміщене на дошках оголошень Верхньобистрянської сільської ради;

громадські слухання з обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності відбулися 14 січня 2020 року о 12⁰⁰ у приміщенні Верхньобистрянської сільської ради за адресою: Міжгірський район, с. Верхній Бистрий, вул. Гагаріна, 72.

Планова діяльність, основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Згідно поданих у Звіті з ОВД планованою діяльністю передбачається продовження видобування підземних мінеральних вод з ділянки Шутин (джерело №2) Менчул-Верхньобистрянського родовища для забезпечення сировиною заводу розливу мінеральних вод.

Менчул-Верхньобистрянське родовище розташоване на східній околиці села Верхній Бистрий у Міжгірському районі Закарпатської області. Джерело експлуатується ТзОВ НВФ «ОРУС», та знаходяться на земельній ділянці, наданій в користування на підставі договору № 39 від 02.04.2012 на встановлення земельного сервітуту (договір зареєстрований у відділі Держкомзему Міжгірського району Закарпатської області за № 2122480600020050001503 від 11 квітня 2012 року), свідоцтва про право власності на нерухоме майно індексний номер: 8942341 від 04.09.2013 (серія САС №782886). Відповідно до зазначеного договору сервітуту: пункт 1.1. Земельний сервітут встановлюється відносно частини земельної ділянки, кадастровий номер: 2122480600:02:005:0001, яка розташована за межами населеного пункту с.В.Бистрий на території В.Бистрянської сільської ради і належить ДП «Міжгірське ЛГ» на праві постійного користування для ведення лісового господарства, для влаштування водозабірної споруди і першої санітарної зони для джерела №2, що знаходиться на її території і розташоване за адресою: ур. «Шутин» (квартал №4 виділ 43,44,45), В.Бистрянської сільської ради,

Міжгірського району, Закарпатської області, площею 0,3290 га, цільове призначення – секція 11.09.02 для іншого лісгосподарського призначення; п 2.1. Цим договором встановлюється строковий земельний Сервітут терміном до 02.04.2061 року; п 8.3. Невід’ємною частиною цього договору є план земельного сервітуту (приведений у Звіті з ОВД).

Орографічно родовище лежить у Вододільно-Верховинських Карпатах, одній з найбільшій фізико-географічній області Українських Карпат, яка територіально включає в себе кідька верховин і улоговин. Майже в центрі цієї фізико-географічної області виділена Воловецько-Міжгірська верховина, в північній частині якої знаходиться родовище. Геоструктурно область пов’язана переважно з Кросненською зоною і характеризується переважанням низькогірних і середньогірних хребтів з м’якими обрисами та увалистих улоговин з абсолютними висотами 800 - 1200 м, помірно прохолодним кліматом і ялиновими лісами, що зростають на буроземах та дерново - буроземних ґрунтах.

Джерело № 2 ділянка «Шутин» являє собою природний вихід на земну поверхню підземних вод, формування підземних вод відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів в 6-8 метрову товщу покривних елювіально-делювіальних відкладів на схилах гори Менчул. Розвантажуються води природним шляхом в гірський потічок, який є правою притокою р. Бистра. Абсолютні відмітки в межах ділянок родовища змінюються від 630 до 750 м. Джерело №2 пов’язане з розвантаженням підземних вод у відкладах палеогену та олювіально-делювіальних утвореннях, про це свідчить різке збільшення дебітів під час опадів та при таненні снігу весною. За результатами спостережень добовий дебіт джерела змінювався від 234 до 1080 м³/добу при середньому 390,9 м³/добу. За хімічним складом мінеральна природна столова вода джерела №2 сульфатногідрокарбонатна натрієво-кальцієва з мінералізацією менше 0,2 г/л. Вода прозора, без запаху і смаку, не містить будь-яких мікроелементів з перевищенням гранично-допустимих концентрацій. Органолептичні та фізичні властивості, хімічний склад і санітарно- мікробіологічні показники води відповідають вимогам чинних нормативних документів, вода придатна для промислового розливу. Контроль за якістю видобутої та доставленої для фасування води проводиться вимірювальною лабораторією споживача - ТзОВ «Вівас-М». Періодичний контроль виконується Міжгірським відділенням Свалявської міжрайонної філії ДУ «Закарпатський обласний лабораторний центр» МОЗ України, хімлабораторією Львівської ГРЕ ДП «Західукргеологія» та Українським НДІМРтаК.

Водозабір ТзОВ НВФ «ОРУС» складається з каптажу джерела № 2, яке виводить підземні води в урочищі Шутин. Географічні координати джерела №2: ПнШ, СхД: 48°36’36”, 23°33’17”. Використання мінеральних вод для розливу розпочалося з грудня 2017 року після реконструкції заводу розливу та введення його в експлуатацію. Джерело № 2 низхідного типу, каптоване типовою каптажною спорудою. В даний час каптажна споруда, а також споруда станції забору води утримуються в доброму стані, зона суворого режиму огорожена та знаходиться постійно під наглядом. З водозабірної камери каптажу джерела вода самопливом по трубопроводу подається в розподільчу станцію, що знаходиться на віддалі 112 м від каптажної споруди, з якої відбувається заповнення її в автоцистерни з наступним транспортуванням на завод розливу ТзОВ «ВІВАС-М»,

що знаходиться в с. Соїми, на віддалі 15 км від каптажу джерела. Заявлена потреба в мінеральних водах для розливу становить 240,0 м³/добу, для загального водокористування населенням з бювету - 6,0 м³/добу, всього 246 м³/добу. Фактично на даний час водозабір експлуатується лише на 1-3%, оскільки середньомісячний показник водовідбору становить 0,97-7,0 м³/добу. Річна продуктивність підприємства з видобування та розливу питних вод у ПЕТпляшки становить 0,03 тис.м³ з перспективою розвитку з 2020 року 89,79 тис.м³. У Звіті з ОВД приведено: характеристику водозабору Додаток 19, Схему водозабору Шутин – джерело – 2 - в Додаток 20, топографічний план розташування джерела № 2 - Додаток 22.

В процесі геолого-економічної оцінки проведеної на родовищі у 2013-2018 роках експлуатаційні запаси родовища оцінені в кількості 246 м³/добу за категорією В, що дозволить повністю забезпечити потребу виробництва. В ДКЗ України затверджені експлуатаційні запаси Менчул-Верхньобистрянського родовища в кількості 246,0 м³/добу (протокол № 4350 ДКЗ України від 12.04.2018 р). Експлуатаційні запаси в кількості 246,0 м³/добу віднесено до категорії В (балансові, код класу III) та відносяться до ГЕО-1 - розвідані запаси. До технологічних витрат відносяться втрати води, що використовується для промивки та дезінфекції водозабірних камер каптажів джерела, трубопроводів та резервуарів-накопичувачів води. Промивка водозбірних камер, трубопроводів та резервуару-накопичувача на підприємстві здійснюється 1 раз на квартал під час перевірки їх технічного стану та відбору проби на бактеріологічний аналіз. Згідно методики розрахунку технологічних витрат питної води (від 25.06.2014 № 181) середні витрати води на обмивання і дезінфекцію складають два об'єми резервуару. На даний час на підприємстві знаходиться два резервуари-накопичувачі об'ємом по 12 м³ кожен, та одна водозабірна камера каптажу джерела №2 діаметром 3,0 м та глибиною - 4,5 м, об'ємом 31,8 м³. Загальний об'єм ємнісних споруд - 55,8 м³. Загальні витрати на промивку та дезінфекцію становлять 223,17 м³/рік.

З метою забезпечення нормальної роботи підприємства та водозабірних споруд в наступні три роки плануються капіталовкладення в розвиток виробничої бази, зокрема прокладання водопроводу до заводу розливу (3085 тис. грн.).

Відповідно до дозволу на спецводокористування УКР№956-А/ЗАК від 27.01.2017р. ліміт забору води з підземних джерел і ліміт використання складає: загальний забір води – 153,3 тис. м³/рік, в т.ч.: з метою геологічного вивчення Менчул-Бистрянського родовища – 36,5 тис. м³/рік; передача води ТОВ «Вівас-М» - 116,8 тис. м³/рік; загальний ліміт скиду нормативно-чистих зворотних вод одним випуском у ріку Бистра становить 36,5 тис.м³/рік.

Для видобутку мінеральної води на підставі аналізу гідрогеологічних характеристик, призначення води, її аналізу та необхідності збереження природних факторів прийнято залізобетонні каптажні камери із захистом від забруднення. Каптажна камера облаштовується відповідно до вимог Додатку 7 до ДСанПіН 2.2.4- 171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (вимоги до влаштування шахтних колодязів). Колодязь ізольовано від проникнення поверхневого стоку (дощових і талих вод). Стінки колодязя влаштовано монолітним залізобетоном. Підводна частина стінок колодязя заглиблена у водоносний горизонт не більше ніж на один метр для кращого його розкриття та збільшення шару води. На дні колодязя влаштовано гравійний фільтр.

Для чистки колодязя та ремонту в стінки колодязя вставлено металеві скоби, розміщені у шахматному порядку на відстані 0,3 м одна від одної. Наземна частина колодязя (оголовок), призначена для захисту шахти від забруднення та спостереження за водозабором, влаштована на 0,8 м вище поверхні землі. З метою захисту від засмічення оголовок має залізобетонне перекриття з люком, який закривається кришкою. Для захисту колодязя від забруднення поверхневими водами влаштовано перехоплюючі канали. Каптажна камера обладнується витратною та переливною трубою. Для захисту від забруднення відбір води передбачається до її виходу на денну поверхню таким чином, щоб запобігти виходу води в обхід джерела. Приймання води в основному передбачається через дно каптажної камери. В дні відсипається шар фільтруючого матеріалу, передбачається також можливість надходження води через бокові стінки і галереї (через фільтруючу засипку). Каптажна камера обладнується вентиляційною трубою, лічильниками для обліку води, що відбирається на заповнення автоцистерн (лічильник №1) та переливається при відсутності водовідбору (лічильник № 2). Конструкція каптажу приведена в Додатку 16 Звіту з ОВД.

Транспортування води від каптажної споруди до місця її відбору передбачається трубопроводом мінеральної води (нержавіюча сталь компанії ІЛТА діаметром 104x2.00x6000. Труби вкладаються на піщану основу товщиною 150 мм, обсипаються піском на 300 мм вище труби. При прокладці в межах автодороги передбачається засипка піском на всю висоту до конструкції дорожнього полотна.

Враховуючи, вимоги Додатку Е ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», п. 9.1.6 для водозабірних споруд, розташованих в екологічно чистому сприятливому районі відстань від окремо розташованої каптажної споруди до меж першого поясу зони санітарної охорони при недостатньо захищеному водоносному горизонті повинна становити 25,0 м. Відповідно до вимог нормативних документів територія зони суворого режиму (першого поясу ЗСО) водозабору повністю огорожена (висота огорожі 1,8м) панельними секціями, виготовленими з оцинкованого дроту. Територія першого поясу зони санітарної охорони джерела №2 має протяжність з: півночі на південь 35 м; заходу на схід 38 м (при цьому враховується розташування витoku природного джерела на поверхню відносно до існуючої автодороги, що зв'язує населені пункти). Площа території першого поясу 1170 м². Територія зони суворого режиму має загальний ухил на південь, крутизна схилу місцями перевищує 30°. Для захисту водоносного горизонту від забруднення поверхневими водами, а також території зони суворого режиму від лінійного розмиву дощовими водами та унеможливлення пошкодження ними каптажної споруди, проектом благоустрою збудовано дві водовідвідні канали (перша водовідвідна нагірна канава проходить вздовж західної і північної межі зони суворого режиму, її довжина - 75 м, канава виконана із бетонних лотків шириною 78 і висотою 53 см; друга канава пройдена в межах зони суворого режиму, оконтурюючи каптажну споруду вище по рельєфу, довжина каналу 33 м, в каналу встановлено лоток шириною 25,5 см, висотою 26,5 см. Межі першого поясу ЗСО погоджені Міжгірською СЕС, межа другого та третього поясів (зона санітарних обмежень) подана в гідрогеологічному висновку по джерелу. Стан каптажу, комунікацій і обладнання на водозаборі добрий, споруди утримуються відповідно до вимог ДБН В.2.5-74:2013.

У ТзОВ НВФ «ОРУС» наявні:

спеціальний дозвіл на користування надрами № 6331 від 27.03.2019 наданий Державною службою геології та надр України (мета користування надрами – видобування мінеральних природних столових вод, придатних для промислового розливу; загальний обсяг запасів (ресурсів) на час надання спецдозволу – кат. В - 246 м³/добу); угода № 6331 про умови користування надрами; програма робіт з видобування корисних копалин від 27.03.19 (додаток 1 характеристика ділянки «Шутин» Менчул-Верхньобистрянського родовища (джерело № 2);

протокол № 4350 від 12.04.2018 Державної комісії України по запасах корисних копалин при Державній службі геології та надр України (балансові експлуатаційні запаси мінеральних підземних вод складають 246 м³/добу;

довідка про кондиції на мінеральні води ДУ «УНДІ» медичної реабілітації та курортології МОЗ України від 13.02.2018р. №91;

паспорт радіаційної якості води від 22.09.2019р.;

експертний звіт щодо розгляду проектної документації (позитивний) 21.05.2012 №07-00366-12;

розпорядження Міжгірської районної державної адміністрації «Про надання дозволу на розробку технічної документації з землеустрою щодо встановлення меж земельних ділянок в натурі (на місцевості)» від 14.07.11 №183.

У Звіті з ОВД (в додатках) приведено ситуаційну схему розташування родовищ, зокрема Дж.Шутин, схему водозабору Шутин – джерело №2, схему зон санітарної охорони джерела №2, карту фактичного матеріалу Менчул-Верхньобистрянського родовища з координатами кутових точок (№№точок 1-9) ділянки Шутин, технологічну схему видобування та транспортування води.

Водозабір Шутин представлений джерелом № 2, яке обладнане промисловим каптажем для забору підземних вод з тріщинуватих порід еоцену (водоносний комплекс у флішових відкладах палеогену). Для експлуатації родовища в каптажі встановлені засоби відбору та обліку підземних вод відповідно до оцінених і затверджених ДКЗ України експлуатаційних запасів. Технічна альтернатива не розглядалась. Земельна ділянка відведена для обслуговування водозабору, об'єкт існуючий. Планована діяльність є оптимальним варіантом для задоволення потреби в сировині (мінеральній воді) заводу розливу.

Можливі впливи планованої діяльності на довкілля включають:

геологічне середовище – розробка родовища не призведе до зміни воднофізичних та інших властивостей ґрунтів;

повітряне середовище – вплив відсутній, викиди парникових газів при видобуванні підземних вод відсутні;

водне середовище – помірний вплив на водні ресурси, шляхом видобування мінеральних вод ТзОВ НВФ «ОРУС».

підземні води – забруднення підземних вод не відбувається, змін в хімічному складі не очікується;

поверхневі води – забруднення поверхневих вод не передбачається;

земельні ресурси – вплив на земельні ресурси під час експлуатації не очікується, підприємство існуюче, площа земельної ділянки відведеної складає 0,329 га;

клімат і мікроклімат – експлуатація ділянки Шутин (джерело №2) Менчул-Верхньобистрянського родовища не являється діяльністю, що має значні виділення тепла, вологи, газів, що створюють парниковий ефект і інших речовин, викиди яких можуть вплинути на клімат і мікроклімат;

навколишнє соціальне середовище – позитивний аспект на місцеву економіку, сприяє створенню робочих місць;

навколишнє техногенне середовище – планована діяльність не спричиняє порушення навколишнього техногенного середовища за умов дотримання правил експлуатації;

рослинний та тваринний світ – вплив під час експлуатації ділянки «Шутин» Менчул-Верхньобистрянського родовища не очікується, заповідні території в районі розташування ділянки в радіусі 3-х км відсутні.

Пам'ятки архітектури, історії і культури, зони рекреації, культурного ландшафту та інші елементи техногенного середовища в зоні впливу об'єкту відсутні.

Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації з урахуванням даних наведених у Звіті з ОВД, а саме, що:

планована діяльність. Планована діяльність передбачає продовження видобування підземних мінеральних вод з ділянки Шутин (джерело №2) Менчул-Верхньобистрянського родовища для забезпечення сировиною заводу розливу мінеральних вод. Родовище розташоване на східній околиці села Верхній Бистрий у Міжгірському районі Закарпатської області. Джерело експлуатується ТзОВ НВФ «ОРУС», та знаходяться на земельній ділянці, наданій в користування на підставі договору № 39 від 02.04.2012 на встановлення земельного сервітуту, свідоцтва про право власності на нерухоме майно індексний номер: 8942341 від 04.09.2013.

Водозабір ТзОВ НВФ «ОРУС» складається з каптажу джерела № 2, яке виводить підземні води в урочищі Шутин. Географічні координати джерела №2: ПнШ, СхД: 48°36'36", 23°33'17". Джерело № 2 низхідного типу, каптоване типовою каптажною спорудою. З водозабірної камери каптажу джерела вода самопливом по трубопроводу подається в розподільчу станцію (знаходиться на 112 м від каптажної споруди), з якої відбувається заповнення її в автоцистерни з наступним транспортуванням на завод розливу ТзОВ «ВІВАС-М» (с. Сойми, на віддалі 15,0 км від каптажу джерела). Потреба в мінеральних водах для розливу становить 240,0 м³/добу, для загального водокористування населенням з бювету - 6,0 м³/добу, всього 246 м³/добу. Експлуатаційні запаси родовища оцінені в кількості 246 м³/добу за категорією В. Для освоєння родовища передбачається збудувати водогін для подавання води до заводу. Також розглядається варіант будівництва цеху розливу мінеральної води безпосередньо поблизу водозабору.

За хімічним складом вода джерела №2 - мінеральна природна столова вода сульфатногідрокарбонатна натрієво-кальцієва з мінералізацією менше 0,2 г/л, прозора, без запаху і смаку, в ній не міститься будь-яких мікроелементів, що перевищують ГДК. Органолептичні та фізичні властивості, хімічний склад і санітарно-мікробіологічні показники води відповідають вимогам чинних нормативних документів, вода придатна для промислового розливу. Контроль за

якістю видобутої та доставленої для фасування води проводиться вимірною лабораторією споживача - ТзОВ «ВІВАС-М». Періодичний контроль виконується Міжгірським відділенням Свалявської міжрайонної філії ДУ «Закарпатський обласний лабораторний центр» МОЗ України, хімлабораторією Львівської ГРЕ ДП «Західукргеологія» та Українським НДІМРтаК. Територія першого поясу зони санітарної охорони джерела №2 має протяжність з півночі на південь 35 м, а зі заходу на схід - 38 м (при цьому враховується розташування витoku природного джерела на поверхню відносно до існуючої автодороги, що зв'язує населені пункти). Площа території першого поясу 1170 м², повністю огорожена (висота огорожі 1,8м) панельними секціями, виготовленими з оцинкованого дроту.

У ТзОВ НВФ «ОРУС» наявний спеціальний дозвіл № 6331 від 27.03.2019 на користування надрами наданий Державною службою геології та надр України; угода № 6331 від 27.03.19 про умови користування надрами; програма робіт з видобування корисних копалин, характеристика ділянки «Шутин» Менчул-Верхньобистрянського родовища (джерело № 2), протокол № 4350 від 12.04.2018 року оцінки запасів мінеральних вод; паспорт радіаційної якості води від 22.09.2019р. Ліміт забору води з підземних джерел і ліміт використання складає: загальний забір води – 153,3 тис. м³/рік, в т.ч.: з метою геологічного вивчення Менчул-Бистрянського родовища – 36,5 тис. м³/рік; передача води ТОВ «Вівас-М» - 116,8 тис. м³/рік; загальний ліміт скиду нормативно-чистих зворотних вод одним випуском у ріку Бистра становить 36,5 тис.м³/рік (дозвіл на спецводокористування УКР№956-А/ЗАК від 27.01.2017 року). Розпорядженням Міжгірської районної державної адміністрації від 14.07.11 №183 надано дозвіл на розробку технічної документації з землеустрою щодо встановлення меж земельних ділянок в натурі (на місцевості). У Звіті з ОВД (в додатках) приведено ситуаційну схему розташування родовищ, зокрема Дж.Шутин, схему водозабору Шутин – джерело №2, схему зон санітарної охорони джерела №2, карту фактичного матеріалу Менчул-Верхньобистрянського родовища з координатами кутових точок (№№точок 1-9) ділянки Шутин, технологічну схему видобування та транспортування води;

вплив на здоров'я населення. При видобутку мінеральних підземних вод в межах ділянки «Шутин» Менчул-Верхньобистрянського родовища не утворюватимуться відходи, не буде скидів забрудненої води; забруднення повітря, ґрунту та надр не відбуватиметься. Стан здоров'я населення не зазнаватиме негативного впливу від продовження планованої діяльності. Опосередкованим позитивним впливом є надання на базі мінеральної води оздоровчо-лікувальних послуг населенню, що призведе до покращення здоров'я та якості життя людей. Ризики для здоров'я людей внаслідок видобування підземних вод відсутні;

вплив на геологічне середовище. При облаштуванні каптажу для запобігання забруднення водоносних горизонтів у палеогенових відкладах були проведені наступні природоохоронні заходи: дезінфекція 10% розчином гіпохлориду всіх матеріалів та труб перед їх монтажем; каптажна споруда закріплена глиняним замком, що запобігає як забрудненню самого каптажу так і можливого потрапляння забрудників в продуктивний пласт; водоприймальна

камера а також водопровідне обладнання періодично промиваються, проводиться постійний моніторинг за санітарно - хімічними показниками води з джерела (відбір проб на хімічний та бактеріологічний аналізи). За даними рекогносцировочного обстеження території родовища несприятливих геодинамічних процесів (просадки ґрунту, зсуви) не виявлено. При подальшій експлуатації негативного впливу не очікується;

поводження з відходами. Процес водовидобування на ділянці «Шутин» Менчул-Верхньобистрянського родовища мінеральних питних столових вод не передбачає утворення відходів;

вплив на підземні води. Забруднення підземних вод внаслідок експлуатації водозабору не відбувається, змін в хімічному складі не очікується;

вплив на поверхневі води. Водовідбір в межах ділянки «Шутин» ведеться на протязі декількох років. Постійні геолого-гідрогеологічні та гідрохімічні режимні спостереження, за даний період часу, не відмічають будь яких значних змін в гідрохімічній обстановці водозабірної ділянки. Забруднення поверхневих вод внаслідок впровадження планованої діяльності не передбачається;

вплив на землю. Забруднення земель внаслідок здійснення планованої діяльності не відбуватиметься, стан земель не зазнаватиме негативного впливу. Земельна ділянка I поясу зони санітарної охорони водозабору і водозабірних споруд вилучаються із сільськогосподарського обігу. На земельній ділянці II поясу зони санітарної охорони обмежується її використання;

вплив на ґрунти, рослинність, тваринний світ. Видобування підземних вод не являється джерелом безпосереднього впливу на ґрунти. Забруднення ґрунтів внаслідок здійснення планованої діяльності не відбуватиметься, стан ґрунтів не зазнаватиме негативного впливу. Територія водозабору ТзОВ НВФ «ОРУС» знаходиться в межах підніжжя схилу, в районі з характерною інтенсивною розчленованістю рельєфу. Таке місцезнаходження передбачає відсутність добре розвиненого горизонту родючого ґрунту, що пов'язано з процесом вивітрювання гірських порід та накопичення елювіально-делювіальних відкладів, та уламкового матеріалу, що нагромаджується в підніжжі схилу. Вилучення території під зону суворого режиму зменшить техногенне навантаження на рослинний і тваринний світ. Заповідні території в районі розташування ділянки в радіусі 3-х км відсутні;

вплив на фауну, флору, біорозмаїття. При впровадженні планованої діяльності забруднення навколишнього середовища не відбуватиметься, відповідно, стан фауни, флори, біорозмаїття не зазнаватиме негативного впливу;

вплив на атмосферне повітря. Незначні викиди будуть пов'язані із експлуатацією автомобільного транспорту, зокрема автоцистерни, котра транспортує видобуту воду на завод розливу, а також вивезенням завезенням на водозабір ремонтного обладнання та матеріалів. Вплив на довкілля зумовлений

технологією та речовинами, що використовуються відсутній;

вплив на кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів). При видобуванні підземних вод знижується рівень водоносного горизонту в межах утвореної депресійної воронки, внаслідок чого зменшується випаровування з поверхні горизонту, що дещо зменшує вологість повітря в весняно-літні періоди року. Суттєвих змін клімату та мікроклімату в бік погіршення по зрівнянню з існуючим спостерігатись не буде. Викиди парникових газів при видобуванні підземних вод відсутні;

вплив на ландшафт. Вплив видобутку мінеральних вод на зміни сформованого раніше ландшафту відсутній;

вплив шумового, світлового, теплового, радіаційного забруднення, а також випромінювання. Обладнання встановлене на водозаборі заводського типу з визначеними шумовими та вібраційними характеристиками. Шумові та вібраційні характеристики знаходяться у межах встановлених заводськими випробуваннями. Видобування підземних мінеральних вод з ділянки Шутин (дж. №2) у відповідності з технологічними режимами не створює шумового та вібраційного забруднення довкілля, незначний шум та вібрація можливі при роботі техобладнання. Експлуатація водозабірних споруд та провадження виробничого процесу не створюють світлового, теплового та радіаційного забруднення;

вплив на соціальне середовище. Загальна соціальна характеристика місцевого населення в зонах впливів проекрованої діяльності та оцінка умов його життєдіяльності є важливою складовою оцінки впливу на навколишнє середовище. Планована діяльність не пов'язана з викидами шкідливих речовин, негативних впливів на стан соціальних умов не передбачається. Функціонування водозабору суттєво покращує соціальні умови в с. Верхній Бистрий. На водозаборі а також на заводі розливу мінеральних вод працюють мешканці навколишніх сіл. Розширення виробничої діяльності в галузі водовидобування і водозабезпечення передбачає розширення робочих місць і залучення місцевого населення до виробництва, тим самим вирішення проблеми зайнятості.

вплив на техногенне середовище, матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину. В зону безпосереднього впливу експлуатації водозабору із об'єктів техногенного середовища потрапляє лише дорога, що проходить повз водозабір, котра слугує під'їзним шляхом до розподільчої станції, з котрої відбувається наповнення автоцистерни. На території впровадження планованої діяльності матеріальні об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини відсутні. Соціальна організація території, включаючи зони забудови та культурні ландшафти є віддаленими від водозабору, тому не підлягатимуть впливу проектованого водозабору. Пам'ятників архітектури, історії і культури чи інших елементів техногенного середовища в зоні впливу немає. Змін атмосферного повітря, ландшафту, флори і фауни не передбачається, промислові відходи відсутні, додаткового виробничого шуму, вібрації,

електричних і електромагнітних полів експлуатація водозабору не викличе.

вплив на об'єкти культурної спадщини в межах території впровадження планованої діяльності відсутні. В межах сформованої депресійної воронки відсутні території, які мають особливе природоохоронне значення.

просторовий масштаб кумулятивного впливу на водоносний горизонт від видобутку мінеральних термальних вод оцінюється як місцевий, часовий масштаб – постійний, інтенсивність – незначна. Забруднення підземних вод внаслідок їх експлуатації не відбувається, змін в хімічному складі не очікується. В цілому значимість впливу від видобування підземних вод на фізико-хімічні властивості води і бактеріологічний її стан оцінюється як низька – зміни відсутні.

транскордонний вплив не передбачається.

Водозабір Шутин представлений джерелом № 2, яке обладнане промисловим каптажем для забору підземних вод з тріщинуватих порід еоцену (водоносний комплекс у флішових відкладах палеогену). Для експлуатації родовища в каптажі встановлені засоби відбору та обліку підземних вод відповідно до оцінених та затверджених ДКЗ України експлуатаційних запасів. Водозабір експлуатується за прямим призначенням протягом багатьох років альтернатив планованої діяльності немає. Планована діяльність є оптимальним варіантом для задоволення потреби в сировині (мінеральній воді) заводу розливу.

Для запобігання виникнення аварійних ситуацій передбачається: використання сертифікованого технологічного обладнання; проведення контролю за станом технологічного обладнання; виконання планово-попереджувальних ремонтів і оглядів обладнання, трубопроводів та арматури; суворе дотримання вимог техніки безпеки; забезпечення безперебійної роботи контрольно-вимірювальних приладів.

Моніторинг підземних вод. Відповідно до п.11 Звіту з ОВД моніторинг підземних вод на ділянці Шутин Менчул-Верхньобистрянського родовища включає спостереження за водоносним горизонтом у пісковиках бачавської світи верхньої крейди в водозабірній та спостережній свердловинах. Головні напрямки робіт, що входять до складу моніторингу вод, включають режимні спостереження за такими показниками: величина водовідбору; рівень підземних вод; температура підземних вод; хімічний склад підземних вод; фізичні властивості підземних вод; мікробіологічні характеристики підземних вод. Спостереження за кількістю відбору підземних вод. Експлуатаційний каптаж обладнаний спеціальними лічильниками - водомірами. Результати вимірювань кількості водовідбору заносяться в спеціальні журнали обліку водоспоживання, також заносяться дані про час роботи каптажу. Фіксація величини водовідбору проводиться щоденно. Спостереження за рівнем підземних вод проводяться раз на тиждень в джерелі № 2. Спостереження за якістю підземних вод. Спостереження за якістю підземних вод проводяться у відповідності з вимогами ГСТУ4210-02-96 «Води мінеральні питні. Технічні умови» та у відповідності до кондицій розроблених УкрНДІМРтаК. Хімічний та бактеріологічний контроль якості води водозабору здійснюється

лабораторією м. Ужгород. У Звіті ОВД приведено комплекс робіт, що виконується в процесі розробки родовища.

В результаті проведеної оцінки впливу на довкілля встановлено, що значного негативного впливу на довкілля при видобуванні підземних мінеральних вод з ділянки Шутин (дж. №2) та дотриманні технічних та технологічних нормативів і вимог нормативно-правових документів не очікується. Незначний вплив на довкілля можливий лише в результаті виникнення аварійних ситуацій (вихід з ладу обладнання, прориви трубопроводів),

а також з урахуванням всієї інформації, зауважень та пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення, вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок ймовірних впливів на компоненти довкілля (геологічне середовище, ґрунти, землю, підземні та поверхневі водні ресурси, рослинність, тваринний світ, рівні шумового та вібраційного забруднення) сукупний вплив планованої діяльності при штатному режимі експлуатації в межах допустимих показників;

за результатами аналізу звіту з ОВД встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на землю та підземні води. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час провадження планованої діяльності, а саме:

виконання умов: спеціального дозволу на користування надрами № 6331 від 27.03.2019 та угоди про умови користування надрами; дозволу на спецводокористування УКР№956-А/ЗАК від 27.01.2017;

винести в природу I-й та II-й пояси ЗСО відповідно до проекту землеустрою; дотримання режиму поясів зон санітарної охорони;

видобування підземних мінеральних вод з ділянки Шутин (дж. №2) проводити згідно затверджених експлуатаційних запасів водозабірної ділянки, технологічної схеми розробки ділянки та Правил розробки родовищ та ліміту відбору;

проведення режимних спостережень за кількістю видобутку та якісним складом мінеральних вод, моніторинг змін хімічного складу видобутих вод; проведення санітарно-профілактичних робіт в межах поясів ЗСО, ревізія та ремонт запірної арматури та обладнання;

чітке дотримання межі територій, що відведені для планованої діяльності;

суворе дотримання та виконання санітарних заходів, технологічної схеми розробки ділянки Шутин Менчул-Верхньобистрянського родовища;

систематичний контроль за санітарним станом території поясів ЗСО;

раціональне використання земельних та водних ресурсів;

дотримання вимог Законів України «Про забезпечення санітарного та

епідемічного благополуччя населення», «Про природно-заповідний фонд України», Кодексу України про надра, Земельного та Водного кодексів України;

дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами;

дотримання вимог природоохоронного законодавства.

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

дотримування меж відведених земельних ділянок для ведення планованої діяльності; обстежувати територію родовища з метою своєчасного виявлення несприятливих геодинамічних процесів (просадку ґрунту, зсувів);

дотримання технологічного регламенту експлуатації водозабору та забезпечення надійного контролю за технічним станом обладнання;

забезпечення безперебійної роботи контрольно-вимірювальних приладів;

використання сертифікованого технологічного обладнання та проведення контролю за його станом; недопущення проривів, пошкоджень трубопроводів та технологічних ємностей;

виконання планово-попереджувальних ремонтів і оглядів обладнання та трубопроводів;

дотримання розробленого та затвердженого плану ліквідацій аварійних ситуацій, діючих норм і правил техніки безпеки і природоохоронних заходів планованої діяльності;

забезпечення дотримання вимог чинного законодавства по охороні праці.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів :**

своєчасна та в повному обсязі сплата обов'язкових платежів та екологічного податку до відповідних бюджетів; оплата компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

забезпечити контроль за дотриманням технологічних регламентів виробничої діяльності; періодичне обстеження території у межах поясів ЗСО та виявлення потенційних джерел забруднення;

забезпечення звітності за формами 7 ГР та 2 ТП; контроль за технічним станом водозабору, якістю води;

у разі виникнення ускладнень при експлуатації водозабору вживати заходи з їх усунення, своєчасне проведення ремонтних робіт, консервації або ліквідації водозабору;

дотримання вимог природоохоронного законодавства.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення після проєктного моніторингу^{}, а саме:**

контроль щодо впливу на довкілля планованої діяльності та моніторинг відповідно напрямків програми моніторингу (п. 11 Звіту з ОВД).

Примітка: Якщо під час провадження планової діяльності, буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя та здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність - припинено.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проєктування^{}, а саме:**

здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності з видобування підземних мінеральних вод з ділянки Шутин (дж. №2) Менчул-Верхньобистрянського родовища для забезпечення сировиною заводу розливу мінеральних вод не передбачається.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

**Начальник відділу оцінки впливу
на довкілля та моніторингу
навколишнього природного
середовища**

**Директор департаменту екології
та природних ресурсів Закарпатської
обласної державної адміністрації**

Ігор УРИСЬ

Юрій ШПОНТАК

* Якщо здійснювалася процедура оцінки трансграничного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.